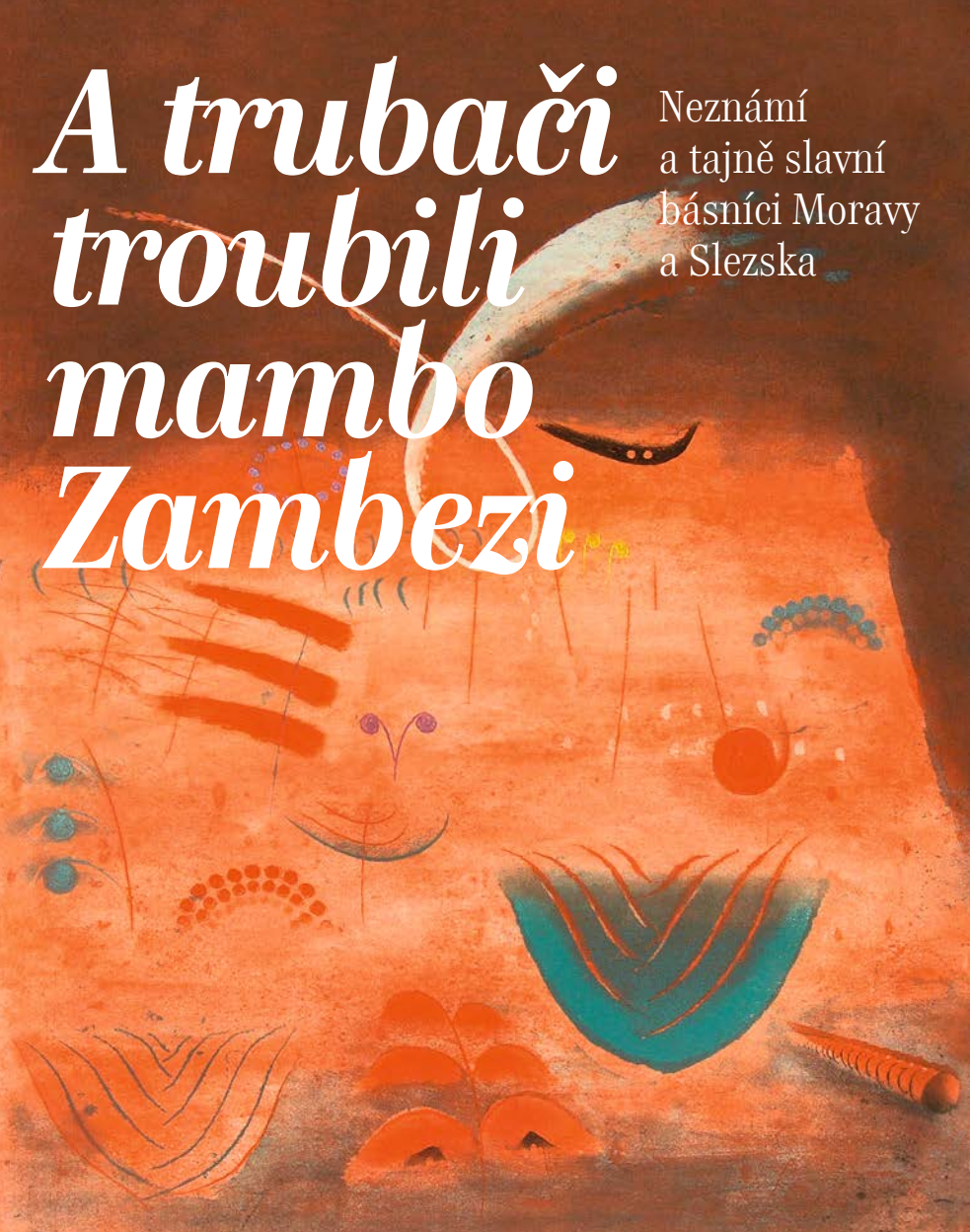
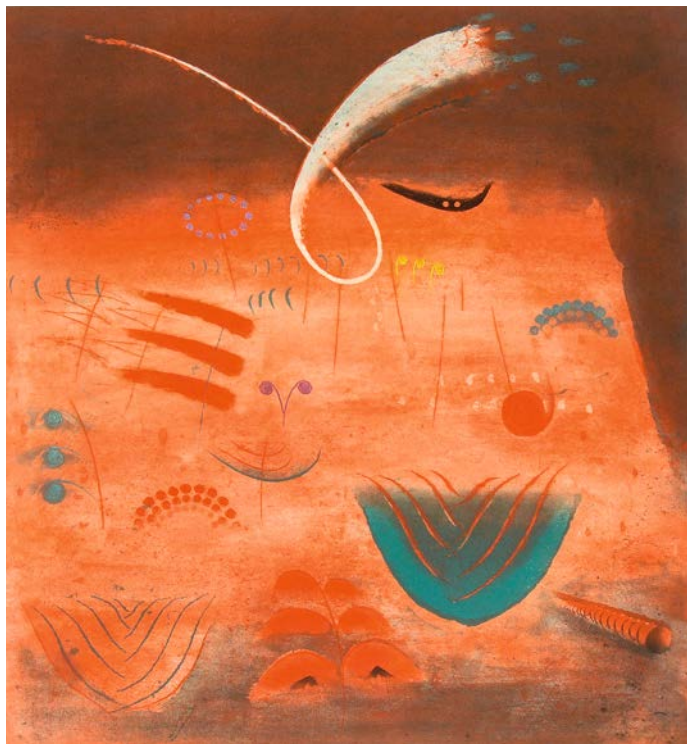

A trubači troubili mambo Zambezi

Neznámí
a tajně slavní
básníci Moravy
a Slezska

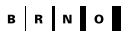

*A trubači
troubili
mambo
Zambezi*

Neznámí
a tajně slavní
básníci Moravy
a Slezska

Poděkování: Petru Pelčákovi, Pavlu Sukdolákovi a Miloši Navrátilovi

Editors © Zdeněk Gába, Antonín Hošťálek a Blanka Švábová, 2011

Illustrations © Pavel Sukdolák, 2011

© Moravskoslezský kruh, o. s., 2011

ISBN 978-80-254-9622-0

Přišel nám počátkem roku dopis z Ministerstva kultury. Bylo v něm psáno, že grantová komise náš projekt neznámých a tajně slavných básníků Moravy a Slezska nenavrhl k finanční podpoře. A že ministerstvo její návrh akceptuje. Odborníci a ministerští úředníci tedy shodně usoudili, že almanach není podpory hoden, a to přesto, že různé osobnosti v povinných doporučeních napsaly například: *„Nejedná se o žádný vzdorný salon odmítnutých, ale o prezentaci skutečných uměleckých hodnot. Almanach může zaujmout čestné místo mezi knihami typu, jaký v poslední době proslavili Ivan Slavík nebo Ivan Wernisch. Takové antologie bývají čtenářsky úspěšné nejen u odborníků, dokonce získávají poezii další čtenáře.“* Ale nic nepomohlo. A ministerstvo naopak podpořilo almanach básníků kolem východočeské pobočky Obce spisovatelů a sborník Nejlepších básní roku, které chystá známé brněnské nakladatelství.

Nu, co naděláme. My jsme nakonec rádi, že se nám podařilo s pomocí přátel, sponzorů a dalších podporovatelů dát dohromady alespoň tolik, abychom mohli vydat knížечku skromnou v typografické úpravě i provedení a v téměř bibliofilském nákladu 400 kusů.

Nyní je tedy na světě a obsahuje verše 22 žijících básníků všech generací, kteří nepublikují v renomovaných nakladatelstvích, nemají svoje hesla a soubory děl ve Slovníku české literatury a jejichž poezii nereflektují soudobá média.

Samozřejmě, že jsou i jiní neznámí básníci, a možná i lepší. Ale o nich jsme nevěděli anebo se nám je nepodařilo dohledat.

Doufáme, že poezie outsiderů se bude čtenářům líbit. A co se týče srovnání s laureáty současné poezie, jistě se rovněž nabízí. Ale to si udělá každý sám...

editoři

LETNÍ MODLITBA

Horký pšeničný den
Se tetelí Vlčími máky
Před kaplí Džbán vody
Spoutané Knězem
A solí
A Bohem
Chvěje se
Zvoníme na bouřky
Zvoníme na Boha
A chvějem se
– Proč? –

MADAME MELANCHOLIE

Mám ráda
Když podzimek zavoní
Má zvláštní kolínskou
Vždycky mě svádí
(úspěšně)
na zapadané scestí
Madame Melancholie
Rien dit
Rien lu
Tout est vu

V tomto ohledu jsem poněkud
homosexuální

Ráda s ní usínám
Navzdory varovnému prstu
Matky přírody

Vždyť –
– je to jen hra
A navíc tak krásně
Bolí...

MLADÍKOVO POZASTAVENÍ SE
NAD ŽIVOTEM

Hledal jsem boha
a našel jsem ďábla
Chtěl jsem vzít roha,
ale jaksi to nešlo

Podal mi ruku,
jak ta vám zábla!
Zeptal se: „Kluku,
už tě to přešlo?“

Hledal jsem nebe
a našel jsem peklo
Duše mě zebe
a tělu je hic

Sám sebe proklínám,
a svou povahu vzteklou
Chtěl bych jít jinam,
už však nemůžu nic

DRUHÁ LÁSKA, TAKTÉŽ ZHRZENÁ

Jedeš už satane?!
Jedeš mi od těla ?!
Stejně hned přestaneš,
i kdybys nechtěla!

Jedeš už andílku?
Jedeš už do pekla?
Stejně bys za chvílku
bez slova utekla...

CESTA
PRO JANA SKÁCELA

Havraň
A tam až nakonec
 stojíš.
Režný Újezd tvého zrození.
Panenský Týnec.
Touženín.
Ohnič v dlani.
A prázdné Sobědruhy.
Dušinky,
Vražov,
Žalany...
 tím vším jsme kdysi prošli,
 nechávali stopy na kabátech cest.
Březno!
 Pramen v údolí.

Na místě s podivným jménem Žim
hledáš cestu na Bedřichův Světec
 na Velemín.
A tu Kostomlaty!
 Lbín a Lysec za kopcem.

A stoje na hoře
z půle vyžrané pro bělost vápence
v podzimu suchých trav
na úbočí jabloňových sadů
hledíš
před tebou
Havraň.

Kdo bojoval tady?
Kdo poraňoval zemi
Až hlína vodou krvácela...

V blátě schraňuje slunce stopy kol.
Vítr vleče čas dál a dál přes zelené kopce.
Písek nese zapomnění.

V hromadách černé hlíny
lesknou se pazourky.
Zasychá na nich budoucí krev.

* * *

hořel
hořel

Letěl nad krajinou pochýlený kříž
nebe bylo plné dřevěných svatých
Ti co spali pod stohy na pokosených lukách
slunce se zvedalo Vrzala
dřevěná vrata nebe
Klapot dřeva!

* * *

Jsem krajina se sluncem
 rákosový modlitební mlýnek
Jsem krajina po okraj plná
 touhy křídel
chřastím a třepotám

Jsem krajina se sluncem
 krajina plná nepálené hlíny
 divoká křídly vran a racků
Přece nemá, oněmělá ústy tvými

Jsem oněmělá krajina se sluncem
z nepálené hlíny
hluboká studna

tvůj hlas padá tím spěchajícím rozpáleným litem

Jsme si krajinou

SPRAVEDLNOST

Hříchy jsou předem odpuštěny
a už dnes velmi daleky,
ten kdo se rouhá Duchu pravdy
bude však vinen na věky.

VYZNÁNÍ I

Abych řekl pravdu, ty uchichtané slečny, ty mladíky, kteří postávají vyzývavě na nástupištích, vůbec nemám v lásce. Spíš se jich bojím a jsou mi protivní. Vůbec většina lidstva je mi protivná. S menšinou pak jedním s podezřívavostí sedláka, kterým se vůbec necítím být. A těch – n ě k o l i k ?? Ne, nemluvíme nadarmo o ohořelých zápalkách po ohni porozumění...

A jenom ty nejbezradnější, ty, co se nikdy nedovedou o sebe postarat, ty zakřiknuté dívenky, které si na nádražích kupují věnečky a limonádu, ty budižkničemu... miluju beznadějnou a něžnou láskou.

* * *

Už tedy začalo doopravdy jaro, protože už stojí u cesty tři děvčátka s kočárky – ony ještě nevědí, že jsou špinavé, protože čistému vše čisté – ale co mě nejvíc dojíká, a obávám se, že i Tebe, příteli, protože ani já ani Ty se už zašpinění neubráníme – jsou ty velké a špinavé panenky v kočárcích, co si s nimi hrají. A já, pokud se mne týká – ne tady, Ty to víš, a tak mlč proboha (a nebo mluv o prvosence jarní, chceš-li!) – ale chtěl bych, aby nepoznaly nikdy, že jsou špinavé a aby si s nimi hrály i na věčnosti.

* * *

Jdem spolu, vlastně nejdem spolu,
jen se přelévá zástup ten.
Je sucho, vadnou listy, oči,
a vedle, ano, jedna z žen.

Ó, milý Bože, dej ať prší,
jdem v mokré trávě naboso,
ať prší na mě, prší na tě,
ó Dulcineo!.. Toboso...

* * *

Tak jako chleba co se nemůže přejít
skřivani ve výši
Nebýt tu zrovna na služební cestě
nikdo je neslyší

Nehledě na to – těžko mohou chápat
že dole pod nima
už nikdy nepojede orat
hospodář s konima

A tak zpívají jenom pro mě
když chodím po venku
Jak dítě které na otcově hrobě
obléká panenku

V KOLAJI VODA

V kolaji voda, švarna děvuchó, v kolaji voda... Jaký obraz! V kolaji bývá voda, když prší a když je mokró. To je odpozorované, ba zažitó. Není jedno pro toho, který tudy jede nebo jde, jestli je v kolaji voda.

Ale co to znamená: v kolaji voda? Nejspíš vůbec nic, je to takový neutrální obraz, pozadí. A na tom pozadí je možné skoro všechno. A byl bych tě byval davno podved... Mohl bych, ale nechtěl jsem. V kolaji voda... V kolaji voda může být, ale taky nemusí. A stejně tak i děvucha: můžeme ji nechat pannou (pokud máme na výběr), anebo ne. Podle toho, jak naprší, je v kolaji voda. Jednou stejně vyschne. A potom naprší zas... Panna taky byla, a už není a nebude. Ale budou další panny a další děvuchy budou podvedené a v tomto smyslu je voda v kolaji metafora lidského života.

...a je tě škoda, švarna děvuchó, a je tě škoda.

NA POČÁTKU

„A přece asi bylo na počátku slovo. Čin sice musel předcházet všemu, co je, ale přesto – ten čin může být stejně tak dobrý jako špatný, jeden čin může rušit druhý – ale j a k é ty činy musí být, aby byla ustavena rovnováha a svět mohl vůbec existovat, to stanoví Zákon. A tedy vlastně slova...“

To mi říkal přítel, když jsme se loučili na nástupišti u vlaku (ach, jako nic jiného ovládneme toto loučení u vlaků!) a já jsem si umínil, že ještě než umřu, musím napsat jednu nesmrtelnou báseň.

Třeba nějak tak: U Dunaja šaty prala, plakala...

RAJHRAD

V tom slově skryty dvě lokality jsou
Pod jednou adresou
skrytý či ztracený
ráj a hrad?
Slovo snad nikdo nevykrad

Je neděle a bude září
Minulost – není Zbývá stáří
a rajčata
a zahrádkáři

O ZÁVOD...

Jedeme načas
bez ohledu na počasí
Ve větru vlaje nám pleš
Kde jsou ty staré časy?
Má dlouhé nohy lež
Jedeme načas
jen na čas

Jednou ta jízda skončí
Poslední kolo ohlásí zvon
skončí?

DOMOV

Doma jsi tam
kde – byť i zle je –
na návrat myslíš odcházeje

PÝCHA

Sluší ti
jako štít překrásný jenž páv má
nad řití

* * *

Člověk je stále týž
jen stíny mívá jiné
Je řeka která zůstává
ačkoliv voda plyne

* * *

Kde s Velkorysým schůzka
že jen brána úzká
po všech úskalích nás čeká?
Ne ze své vůle jsme tu za člověka
Věřím že vrata tam
co vůle k odpuštění
a ne k odplatám

* * *

Navečer básník zpřísní
Spí ? Sní ?
Spí s ní
s písni

POCHYBNÁ EXISTENCE

Je ve mně prázdno.

Je ve mně tma a nic.

Jsem bez chuti a bez zápachu.

Úplně čirá, průhledná.

Chybí mi třetí rozměr,

nemám hmotnost, objem ani hustotu.

Jsem úplně ztracená,

neviditelná.

Rozplynula jsem se do neznáma.

Už nejsem.

ZRCADLO

Jsem zrcadlo.
Jsem stříbrná plocha života.
Odrazím každé tvé slovo,
každé gesto.
Jsem zrcadlo.
Jsem svět sám pro sebe,
tvá věrná kopie.
Díváš se do mne,
já se dívám do tebe.
Já jsem ty
a ty jsi já.
Jsi zrcadlo.

PRELUDOVÁNÍ

Večer před svatou Annou
Hospoda v Náměšti za mostem
Čekání na vlak plným inkoustem
Hudba v drátěné košili
Do veršů duní v cizím rytmu
V něm Vítán buď
Mění se Na neshledanou
Do toho zvonek z kostelní věže
Ten dozní Já do prstu se píchnu
Jak kůň nezvyklý na otěže

NÁDRAŽÍ VEČER

Vlaky připravené k odjezdu
Signály času den co den
Červená čepice zažehne hvězdu
Stejnou poklicí kastrůlek přiklopen

V kastrůlku pečeně z jednorožce
Bájného tvora z pohádek
Karkulka nejde k lesu – pase ovce
U trůnu šašek čeká na potlesk

Kdepak je pan král tlustý pantáta
Není to ten co na písťalku píská?
Aniž ví co měsíční je sonáta
A průvodčímu že se stýská

VSETÍN

Tak sem s tím Vsetínem
Toužím po komunikaci
Mariňáka si pletu s Martinem
U Bečvy na navigaci
Řeku pak vidím až v Přerově
Když jedu vlakem z Lipníka
Jak lucernička na hrobě
Poslední vagon zabliká
Koleje v dále mizí
Vlak jede jižním směrem
A malíř v Kroměříži
Bečvu namísto Moravy
Kreslí svým jemným perem

TESKNÝ LISTOPAD

Barvy podzimu dovoněly
rozpustily se v plískanicích
O to víc bylo chladno
neboť dny měly krátké rukávy
A noci v černých rukavicích
přiškrcovaly hrdlo
do podoby knotů bez vosku
Anebo se tak čpavě
pálilo mýdlo vášně
rozpouštěly se bubliny snů?
Takový byl listopad
zmizelé království modřínů
s jehličím coby pěnou dnů
změněnou v nazrzlý spad

REKVIEM

Všiml sis toho ofrakovaného dirigenta
všiml sis toho netopýra
který v katedrále svatého Víta

každým vášnivě bolestným rozmachem
duše zemřelých do taktovky sbíral
při Mozartově Rekviem?

Ne aby se ukláněl
ale když se potlesk rozpršel
rozpřáh svá gotická křídla

a přiostrčil peklo
z něhož hudbou byl jsi vykoupen

A

A co by ses minulostí trápil
a co by sis jizvy rozdíral
suchým trnám podzimmím

a kroky srdce navracel
cestám zoraným
Vždyť času přítomný
ve věčnosti žiješ!

Pod nestvořenou hvězdou
tvá bolest křídlem Poezie

OTCOVĚ PAMÁTCE

Dům mého vědomí
holé cihly má
písek ze spár
Mlčení

do bouře vždy odkloktá

Rty vezděnými
s mrtvým rozmlouvá
jak jeřáby pouhá
Jeho krása strohá

se v hrdle
v lítost zadrhá

ZAVÍRÁME

Už jsem vyčepovala všecku rozkošš
říká paní hostinská

v sudech had si zastýská
křížky vrzly na lístkách

Kořalnou krví jsi žíznil Ježíše
sníh ti nebeské světlo

do očí nakřičí a nadýše

* * *

Renáto tvoje ňadro jest dozráto
jak hrozen rozkoše nejtěžší
s nebes ke rtům stéká slíbáno
plaza touhy rozvíjejíc v tazný dým:

Renáto tvoje er v chaos sykavek
rozkvasím?

Renáto tvoje stehna štíčí bílá a leklá
k Ouplňku plynou
v půlnočních řekách —
Ó lúno plodně olůnělé

na cestu snad svítil ti měsíc Hélios?
Mně syčel tělesný svítiplyn
k prasknutí sval děsem nasytil!

POEM

Záclona se vlní v příčinách
můj dech vadne v oponách

Májin závoj nevěsty
něhou jímá v bolesti

Shladil můj hlad v zrcadle
a lásku vsadil do nebe

z Boha hledím na sebe

VZEPĚTÍ

lásko
zadarmo daná,
unikáš škvírami
bolesti,
vstupu do trýzně
muk touhy
a stesku noci,
myslím na vzepětí
a krásu nebe,
nelze se divit záclono,
příkrove tmy,
že tě nemohu obejmout...
tajemný květe
marně se vzpírám
marně

ČEKÁNÍ NA ORTEL

zlehčeno hravostí
polních koníčků
vesele poskakujících
nevšímavě lučinami,
kdy v pralese travin
se mění vážnost děje
a člověk s rozvahou propočítává
každý gram zátěže
s místem skomírání
a s blízkostí účtování,
kdy se úděsně rychle
přibližuje spěšně zabalená obálka
se smrtícím ortelem...

POKOJ S MARIÁNSKÝM OBRÁZKEM

Oválný obrázek
s Pannou Marií a Ježíškem
visí na stěně pokoje
v prvním patře domu Osoblaha 60

Vracíval se sem dědeček z Lipníku
na pár dní pomoci s účty
při řepné kampani

Z lustru visel slaměný větrník
Usínal jsem s pohledem na něj

Za teplých nocí
na větvi jabloně pod oknem
houkal sýček z chmurné pověry

Nezemřel nikdo
a nejen proto
že obličej Madony se podobal
laskavé tváři babičky

Naše blízké si smrt málokdy
odvádí ohlášena

* * *

Jednoho rána
tě záhadná kukačka dožene
k pověrčivosti
a řekneš tiše
I já?
Nedávno rekrut?

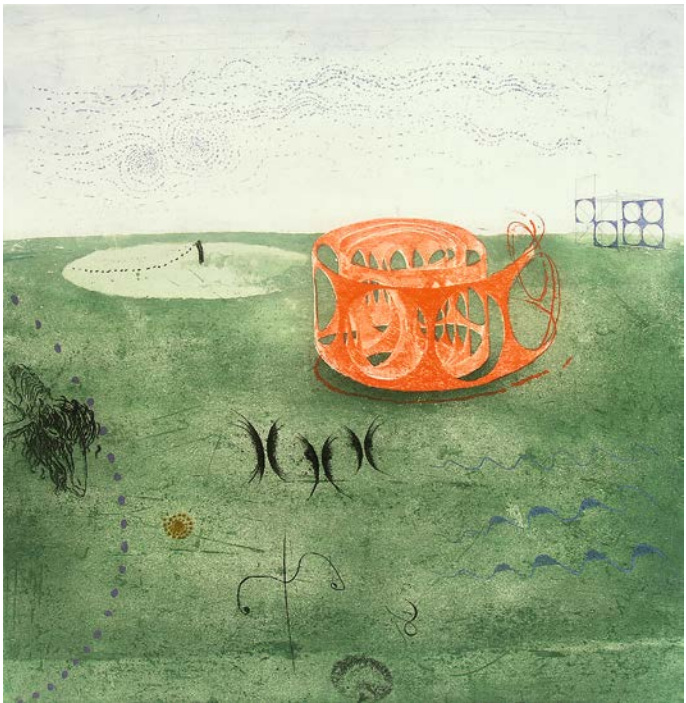
* * *

V květnu už jaro horkem bolí
Vezmi nás do stínu, platane
Jsme připraveni na cokoli
i na to, co neznáme

Ale chvějeme se přesto čímsi
co raději strachem nenazvem
Laň taky ví o očích šelmy
a chodí k vodě den co den

A k pláči stačí sedmikráska
natožpak rozrazil
Prý platíme za svoje viny
Ale kdo se jich kdy dopustil...?

Jaro už brzy vyvrcholí
Nebojíš se, vid', platane?
Jsme připraveni na cokoli
I na to, co se nestane...

* * *

Zpíváš už jen když jsi smutný
a nemá cenu měnit svět
Chceš někoho mít A chceš být sám
Nikoho nevidět

Být sám a nebýt nic
Ať nikdo o mně neví

Jen kdosi ve snech... snad...

Sny jsou zrádné (ať jde o cokoli)
Těší ve dne
V tmách –
v tmách mnohem víc bolí...

Být se svými sny
A nikoho nevidět...

Jak dlouho ještě
budu závidět?

ZE ŽIVOTA

Ano, tak je to správné
– Miluj bližního –

Co na tom,
že už se známe...

ÚNOR

Sněhová vločka
teď kolem proletěla
A za ní druhá –
Něco mi připomněla...

Snad na mě počká
něco, co jsem vždy chtěla...
A za vločkou vločka
už jsem zasněžená celá

Ta modrá očka...
Co už dnes asi dělá...

Jdu sněhem jak kočka
a za vločkou vločka
a třeba se dočká
ta, co se kdysi chvěla...

V ŘÍJNU

Jen tak brouzdat listím
Vzpomínáš?
A slunce vánek a barvy
všude kam se podíváš

Člověku často dojde pozdě co měl říct
ne tehdy, když je k tomu čas...

Jen se tak brouzdat listím
a povídat si, až...

Vždyť snít je přece taky krásné
— co říkáš

... Ale jen ve skutečnosti se ti může stát
že v jednom okamžiku
ani nedýcháš

ŘEČNICKÁ

pro případ, že řekneš ano,
mám na večer rozestlanou
postel první třídy
není vodní (ani vzdušná)
je napůl má, napůl už tvá
— přeci jenom kdyby

TÁTOVI

Táto, ty máš oči ze skla.
Dáš mi taky jedno sklíčko?
Budu mít Tvé očičko.
V noci bude svítit jako hvězdička
jako ta Tvá dlanička

Táto, ty máš dlaně z rubínu,
zahřej mi je, že už se třást nebudu.
Ochrání mě před ledem
v noci i v ten bílý den

Teď už su jako Ty,
nenosím však kalhoty

KDY PŘIJDE NALEZENÍ?

V půlnoční temnotě
hvězdného nebe
jsem docela ztracená
uprostřed tebe

Možná své objetí
nazpět mě navrátí
Nazpět,
co nevím, kde je

ZNÁMÁ MÍSTA

V krajině dětství mého zase kvetou květy.
Tytěž, co kdysi dávno,
před mnoha lety...

Sněženky i bledule jsou stále na svém místě
a já v myšlenkách jsem náhle vržen zpět.
Mám přece oči stále stejné!?
Jsem ale cizincem v těch místech,
o kterých sním stále častěji,
jako bych se vracel ve svých šlépějích.

Cítím hladký tvar starobylé kliky v dlaních,
chuť ovoce z letitých stromů.
Mám pokušení signálem smluveným
zaťukat na okno
a vykouzlit ten úsměv,
šátkem zarámovaný.
Heslo však znám už jen já...

* * *

Těžko
je tak
a slova se
zavalují žalem
a jako
bych
byla kámen
a ty voda
maminko
moje
nechci
říkat
amen.

ČEKÁNÍ

Zlomek času je nám dán
jak záblesk světla,
kytky to ví
a skála je důkazem.

Nekonečně čekáme
a sny
proklouzávají mezi prsty
jak oblaka
po skle nebes.

To jediné
co máme,
tiše nám uplyne.

DOTÝKÁNÍ

Nejbolestnější a nejúžasnější je,
že stále nevíme,
zda vesmír jsou struny
tisíce tóny rozehrané
nebo shluk hmoty
relativních rovnic.

Dotýkání neznáma
je jak milování
jak vztah posvěcený láskou,
žádné otázky nejsou zodpovězeny,
jen dotek světla v srdci
je příslibem.

OPUŠTĚNÝ

Ti,
co všechno už ví,
sněhové vločky
a mrtví
jsou nejtišší,
jsou mlčenliví
a lehce se vznášejí
a básník
měl by říct,
jak opuštěný je Bůh všemi,
co ještě netuší.

Alespoň básník
měl by při něm stát.

ORNAMENT

Koberec života tkáme po rubu
nitěmi vášní,
jak nevěsta
věno spřádáme,
uzlík za uzlíkem
s časem o závod.

Ve chvíli poslední
v čase zasvěcení,
když koberec se obrátí,
zářit nám bude na líci
ornament v barvách věčnosti.

PODZIM

Některý den
přeletí nad polem havrani

Jenom tak
stahujem se do hospody
na jedno cigáro
či co já vím ještě

A máme hrome všichni radost
že nás nezastihly deště
a úroda je pod střechem

Při odchodu
nás najednou vítr zpolíčkuje
a voda pod lávkou
je k našemu údivu úplně stříbrná

ELEGIE

Perly jak slzy na haluzkách stály
skleněné perly na haluzkách všech
A den byl jak síň tmavá

I otřelou obálku něčím připomínal
I bolest jakousi
jak pravda příliš náhlá

A člověk
ten sám někdy neví

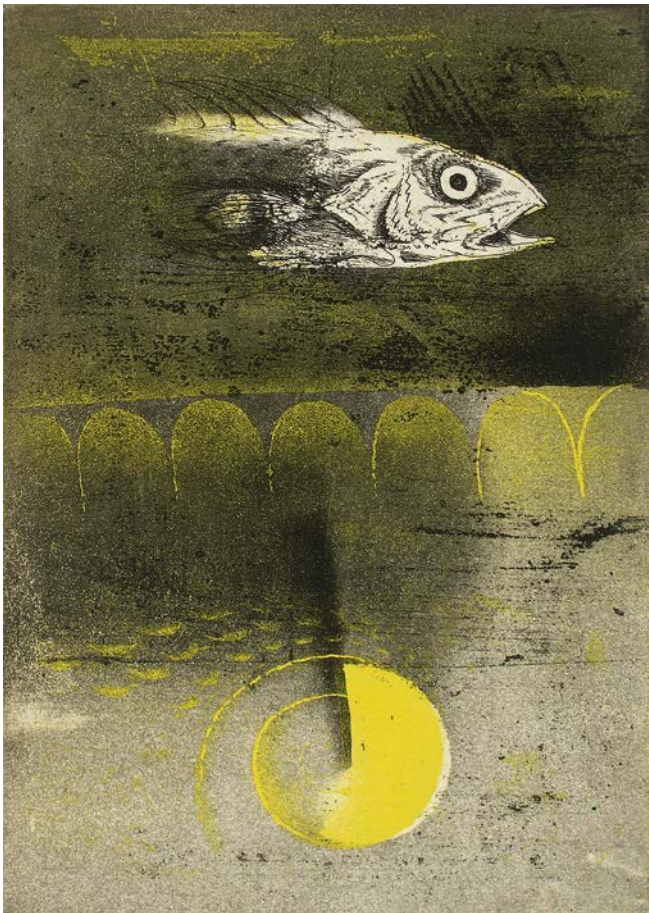
NOC V MAKOVĚ

Hrom bil
až ve střechách hrkalo
Vzňaly se stohy
co jich bylo

A křik šel
který zemi trhal
a vlčí srst a mléčné dráhy
i blesky kulové a špatné zprávy

Ve všech staveních
svíčky plamenem krovy podpíraly
a každý sliboval
co kdo měl

A léto
léto stálo vysoko
lesklé jak hejno ryb
o tisíci lesklých hlavách

DIVNÝ ČAS

Přišel čas
celý na šedo

Jsem jako potok
v němž vysychá voda

Pod stromem stojím
celý strnulý
a srdce mi vynechá
když pomyslím

zdali ti láska postačím k životu

BYLO A BUDE

Nějak bylo –
nějak bude,
někde lilo –
někde bude,
někde svítí –
někde bude,
někdo zmírání –
někdo bude.

* * *

Nakažen slávou Jesenina
Menší těch možná co mě čtou
Žere mě jako rakovina
Touha mít pomník pod lyrou

BLOUZNĚNÍ

Vzpomínka
na tvé dokořán
jak cesta kamenitá
tvrdošíjně mě s tebou
spojuje
Ano
zde mohlo být
mé krásné doma
ukazují
pomyslným výpravám
Zde by byly stopy kol
a tady všude poházené hračky ...

PROMĚNY

Jsi záhon
když tě hladím
hráběmi prstů svých
A keř
když na tebe mířím
vzduchovkou
očí žárlivých

NEVĚRA

Nic nebouráme
Nic nestavíme
Jen podkroví
našich životů
navzájem
jsme si pronajali

* * *

Děláš vlny
na mé vodě
Ale
shovívavé bahno ví
že už chci zůstat
rybníkem

VÝČITKA

Živote
vždyť ty jsi věda
a oni
tam ve škole
mi to neřekli
Pořád jen
závorky a odmocniny
králové
letopočty
nadmořské výšky...
A jaký jsem byl talent!
Už v šesté třídě
jsem v šatně
číhával na vyspělou spolužačku
a ochytával ji
Bila mě papučem po hlavě
a vyhrožovala
že to řekne
Byl jsem předsedou třídy
To bude pád
a dvojka z chování...

Neřekla nic
Dnes je z ní
vážená paní s podbradkem
a manžel o tom asi vůbec neví
Nedávno
jsem stál za ní
ve frontě na zmrzlinu
manžel opodál
Bylo mi úzko
i když náš románek
spí
pod horou třiceti let

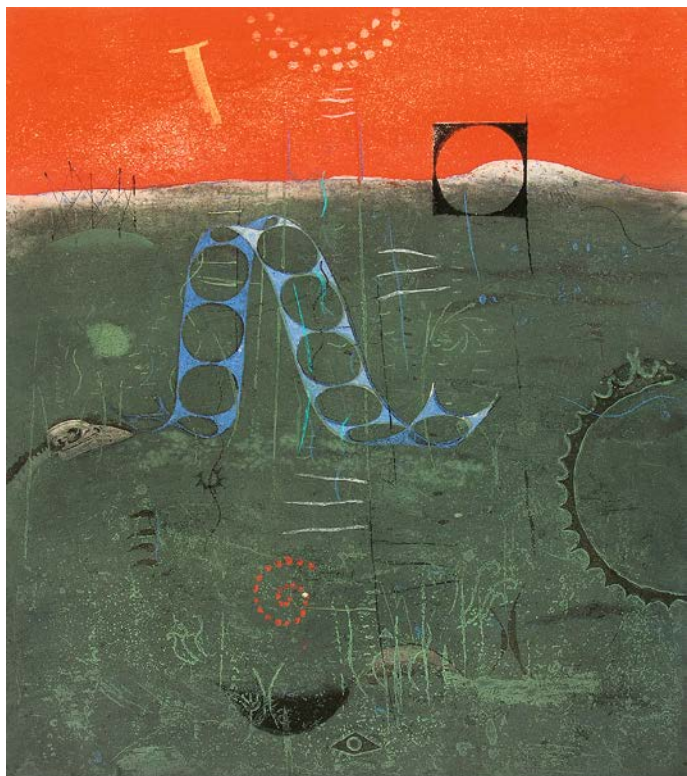
Od té doby
dělám samé kopance
Ženám se bojím vlásek zkřivit
i když vím
že na to čekají
Jak jen to říkala
ta paní ve vlaku...?
Kdo chce něco mít
musí za tím jít
Kdo chce něco mít
musí za tím jít

Proutníci
obvykle neposkytují konzultace
a tak dál

coby samouk
a tuplovaný a tupý reparátník
znovu podstupuji tu zkoušku
a znovu propadám
Ale teoreticky to ovládám:
Lichotit
Blábolit
Nevyčítat
Nemoralizovat

Připomněla mi jedna
starou moudrost:
Když muž potká ženu
musí počítat s tím
že má s sebou
nějaká zavazadla
Bývám spíše vetešník
než milovník
a hrabu se v těch kufrech
jak lakomec ve zlatě

Živote
vždyť ty jsi věda
a oni
tam ve škole
mi to neřekli

GAUDEAMUS

Trubači troubili
mambo Zambezi
Trubači troubili
mambo Třešňový květ
Mně bylo osmnáct let
a v obleku po otci
přijel jsem do Brna
studovat biologii

Sputnik je bistro
Sputnik je tramvaj
Jedu Sputnikem k Sputniku
Já venkovan z Prostějova
opájím se zrychlením
Takové grády má jenom tramvaj
jenom Sputnik

Konečně
máme zase za sebou
to prozaické
to prominutíhodné

to zanedbatelné
vstávání
snídání
cestování
Už jsem zase tam
Pane docente
buňky jsou zajímavé struktury
a někdy se špatně kreslí
Vy jste o nich psal
Vezměte si od nás cigaretu.....

Tramvaje
Ty pramice
Ty rakety
Ty dobrácké velryby
kolébají se mezi chodci
a zvoní

Dvanáct apoštolů
z koleje na Husové
Přeme se u piva
Matematika
Malířství
Marxismus
Máma
A kouříme
samozřejmě

Cestuji
Autobus je součástí
mého nového života
Řidiči jak bozi
mají nás v hrsti
Ale já jim bezmezně věřím
Ta jejich ukolébavka
Ta masáž
Zahleděn do krajiny
Zahleděn do sebe
Jedu
Jedu

Miluji představu o Jedné dívce
Mluvím všude o ní
Básním o ní
Její jméno píše prstem
na zaprášenou mlátičku
občas ji i vidím
Usmívají se mi
litují mě spolužáci
Ale nejsou na tom o mnoho lépe
Skoro každý do některé hučí
v menze
v univerzitce
na brigádě

Vyslyšené šťastlivce
závistivě okukujeme
Ale jsou mezi námi i starší
Jsou mezi námi
i spolužáci s vážnými známostmi
Jsou mezi námi i rasi
bonviváni
Trochu se jich bojíme
Nevídíme do nich
Nerozumíme jim
Nemáme na ně

Návrat z prázdnin
Nové známosti
Ulice se stánky před obchody
zužují
útulnější
Stipendium utrácím
za burčák
za hrozny a knihy
Tvář Brna
se v podzimním slunci hřeje
a na mne usmívá
Jak jen to dělají
všichni ti kameloti a prodavačky
že jsou tak milí
Vždyť oni tam kde já se bavím
pracují

Už nejsme dvanáct apoštolů
z koleje na Husové
Bydlíme po třech jinde
Rozpadli jsme se na party
a já jaksi nikam nepatřím
A tak si večerním Brnem bloudím sám
a zářícím výlohám
jak poutním oltářům
se zpovídám
Jak jsem potkal ji
dříve než někteří
později než ostatní
a že byl jsem jako oni
moji kamarádi
Že měla modrý kabát a trvalou
a jak se pořád učila
svou hlavou nechápavou
Jak po pár měsících vzdala
svůj boj s učením
a vrátila se domů
k nim

Trochu mě štve
že v redakci studentského časopisu
kde dělám referenta přes koleje a menzy
ale kam ze všeho nejraději nosím básně
musím jako jeden z nejmladších

chodit pro flašku
Ale obdivuji důvtip starších
Co slovo to fór
Co fór to gól
..... říkáte
že se na kolejích šíří kapavka
Ale prosím vás
kdo z nás to neměl
to je přece jako rýma

Na reprezentačním plese fakulty
bloudím mezi bavícími se spolužáky
zmateněji než Holanďan
Bojím se tak skrytě
že vypadám že nechci
Tě co mi dovolila
abych si to s ní prvně zkusil
jsem nevysvětlil
že nejsem na ženské
i když píše básně
Dala mi svou lásku důvěřivou
o níž se dodnes mi jen sní.....
A já osel ji vyměnil
za nevrácenou platonickou
první lásku
která mi ani podruhé
dlouho nevydržela

Chovám se děsně
Na seminářích z marxismu i zoologie
dělám suveréna
vymýšlím si
Ale cítím
že si to mohu dovolit
Některé mé nápady
se učitelům líbí
Dávají mi to znát
Kazí mě

Chorobně věrný
trápím se pro Jednu dívku
která má již před svatbou
Sakra
proč mi nikdo nedá facku
Určitě někde blízko jsou
nebo alespoň je jedna
která to všechno pozoruje
a říká si
Vykašli se na ni
a pozvi mě
Já ti dám stokrát
tisíckrát víc
než ona
Všechno
i když nejsem tak hezká
To není v životě důležité

Ale ty na to přijdeš
až já budu jinde
Já jsem ten vnitřní hlas neslyšel
a ona to nahlas neřekla
Bylo by to proti přírodě

Ale vlastně to řekla
tehdy na exkurzi
když jsem se zase
tvrdošijně a neúspěšně dvořil
spolužačce krasavici
Zafukala mi na rameno
Já jsem tu také.....
A mé já suverén ji odbylo
otevřeně sprostě hloupě
Jaký jsem mohl mít život
s takovou
která mi byla podobná

Těsně před státnicemi
si ještě hraji
na Aragonova Aureliána
Asi měsíc stopuji na každém kroku
jednu filozofku
Oslovuji ji
právě když se váží
na veřejné váze v obchodním domě

Podobá se Evě Pilarové
a mě z ní bolí hlava
Pořád někam spěchá
Pořád se učí
Pořád mě nechce
Studia končím bez ní

A je po všem
A já zrovna nemám žádné peníze
abych to oslavil
Chci prodat nějaké knihy
antikvariát nebere.....

Promoce
Příbuzní vypadající tak důvěryhodně
že je vrátná na kolejích
ani nezapisuje
nakukují do skříní a koutů
mně už nepatřících
už vyklizeného pokoje
Prázdný
Duchem nepřítomný
Místo ještě nemám
Čeká mě vojna
Dostávám nějaké dárky
Odjíždím bez nevěsty
Ale takových je nás víc

Gaudeamus
Gaudeamus
Gaudeamus

Dnešní Brno se mi nelíbí
Brno plné aut
Brno rušné skoro jako Praha
Brno s podchody u nádraží
Brno beze mne
A tak vzpomínám na dobu
kdy trubači troubili
mambo Zambezi
kdy trubači troubili
mambo Třešňový květ
a kdy mně bylo osmnáct let
a kdy jsem v obleku po otci
přijel sem
vlastně tam
studovat biologii

KLAVÍRNÍ KONCERT

Po jemné předešle teď
umělkyně klavíru zasadila
velkou ránu. Teď! Zas a zas.
A dívenka v první řadě,
co právě zívala,
málem si leknutím vymkla čelist.

Tatínek se na ni laskavě usmál,
vzal ji přece na krásný koncert
klasické hudby
vážené zahraniční klavíristky.

A za okny zřejmě jeden
z prvních aprílových deštíků
vytukává svůj vlastní rytmus.
Snad zaslechnul melodii a snaží se jí přiblížit
— a marně. Nebo ne?

Hezky oblečená paní si mě udiveně
měří a říká si asi,
cože si to tu asi čmárám

a že si nejspíš co nevidět
přečte úžasnou recenzi z koncertu.
A já tu zatím píši básničku.

Klavír zpívá, zpívá krásně.
Ale ta dívenka v první řadě
by se raději viděla někde venku,
hrála by si.

Tak aspoň prstíky žmoulá šedý papír –
vstupenku na tento večer,
pro který je ještě docela mladá.

Ne, drahá paní, nechválím zde umění virtuosky.
Ten klavír teď burácí jako hrom,
dostal jsem jen chuť napsat báseň.

Děšť i tóny klavíru ustávají.
Je to krásná hudba, to bezpochyby,
ale cizí, studená – až mě mrazí.

Barbar, řekla by teď možná paní,
je to přece hudba ryzí,
od mistrů největších.

Ano, jistě je. Mě však více potěší,
když slunko zahřeje
píseň veselá a divoká jak bublající peřeje.

Jedno ale uznat musím,
svědomí si to žádá,
tato hudba člověka povznese,
od země odlehčí,
že pak báseň skládá.

Umělkyně se noří do další skladby
a já pozoruji lidi kolem sebe.
Přišli si poslechnout svou oblíbenou hudbu –
Bacha, Beethovena, Ravena a Albenize.

Vidím známé tváře – zajímají je
hudebníci, výtvarníci, sochaři.
Někteří přišli, neb jim to
káže jejich postavení,
ale většina z vlastní vůle či
z osamění.

Tóny klavíru svádí
spolu s lehkým bubnováním
kapek na parapet – k poezii.

Tak proč se mi, milá paní, stále divíte?
Máte přece ráda i básníky, ne?
Nemám sice žádnou publikaci,
ani slavné renomé,
jistou jenom nominaci
do studny zapomnění bezedné.

PÁTEČNÍ NOCI

Jsou tak tři ráno
Pavouky v domě budí vzdech
Postel daleká je Mekka
Jsem sama sobě na posměch
Očistec čeká

Jsou tak tři patnáct
Šourám se přes práh
A tajně doufám
Že nebude tam otec stát
Holčičko hloupá
Všichni spí

Už jsou tři dvacet
Mumie přede zrcadlem
V úžase zírání na tu tvář
A stěží rovná ve světle matném
Svou pokroucenou svatozář

Úvodem	5
Karolína Bendová	7
Ondřej Daněk	9
David Drozd	11
Zdeněk Gába	15
Miroslav Holman	24
Šárka Jiřičná–Pospíšilová	31
Ladislav Jurkovič	33
Vladimír Křoupal	37
František Lízna	45
Libor Martinek	47
Karel Nečas	49
Kateřina Odložilíková	50
Monika Petrlová	57
Veronika Pospíšilová	58

<i>Obsah</i>	99
Oldřich Prokop	60
Eva Slachová	61
Dagmar Stejskalová	62
Luděk Svoboda	66
Rostislav Tichý	72
Ivan Tuša	73
Vladimír Valouch	93
Věra Večeřová	96

***A trubači
troubili
mambo
Zambezi***

Obálka (s použitím ilustrace Pavla Sukdoláka)
a grafická úprava Boris Mysliveček
Editoři Zdeněk Gába, Antonín Hošťálek a Blanka Švábová
Ilustrace Pavel Sukdolák
Sazba Host
Litografie Robert Šváb
Vydal Moravskoslezský kruh v roce 2011
Titul finančně podpořili Nadace Charty 77,
Zlínský kraj, statutární město Brno
Výtiskl Arch Brno
Náklad 400 ks
100 stran. Vydání první
Cena 120 Kč

65 básní pro ty, kteří mají rádi opravdovou poezii

Moravskoslezský kruh 2011

Cena 120 Kč

